

ΕΤΟΣ 66ον

11 Νοεμβρίου 2018

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 45 (3415)

ΓΙΝΕ «ΠΛΗΣΙΟΝ»

“Ἐνας, διδάσκαλος μέν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, ἀπόγονος δέ τοῦ πεπτωκότος Ἀδάμ πού δίδαξε «δικαιοῦν ἔσαυτούς», ἔρχεται νά πειράξει τόν Χριστό, κάνοντας πώς δέν ξέρει ποιός εἶναι ὁ πλησίον πού πρέπει νά ἀγαπᾶμε γιά νά κληρονομήσουμε τήν αἰώνια ζωήν. Αύτό πού σίγουρα δέν ξέρει ὁ ταμιαίωρος, ήταν ὅτι μιλοῦσε μέ τόν νέον Ἀδάμ, πού, γιά νά μᾶς θεραπεύσει ἀπό τόν ἐγωισμό τῆς αὐτοδικαίωσης καί νά μᾶς ἀναπλάσει, ἔγινε ὅχι ἀπλῶς «πλησίον» μας, ἀλλά καταδέχθηκε στό Πρόσωπό του νά ἐνωθεῖ ἡ θεία μέ τήν ἀνθρώπινη φύσην.

«Πλησίον»: ὅχι τόπος, ἀλλά τρόπος

Ο Χριστός μετά τή διήγηση τῆς παραβολῆς, ἀνατρέποντας τό ύποκριτικό ἐρώτημά του, τόν ρώτησε: «Ποιός ἀπό τούς τρεῖς, ἀπό αὐτούς πού συνάντησαν τό θύμα τῶν ληστῶν, νομίζεις ὅτι ἔγινε πλησίον του;». Μέ αλλήλα λόγια τοῦ εἶπε: «Πλησίον» δέν εἶναι τόπος, ἀλλά τρόπος. Δέν εἶναι κάποιος ἀναγκεμένος πού βρέθηκε τυχαία κοντά σου. «Πλησίον» γίνεσαι ἐσύ μέ τόν τρόπο τῆς συμπαράστασης καί τῆς ἀγάπης σου πρός αὐτόν. Ο «πλησίον» δέν εἶναι ὁ ἄλλος. «Πλησίον» γίνεσαι ἐσύ στόν ἄλλον· καί μάλιστα πρός ὅλους ἀδιακρίτως ἐκείνους, πού ἔχουν ἀνάγκη ἐλέους καί βοηθείας, δικούς σου καί ξένους, καθούς καί κακούς· «οὐδὲ γένει διορίζων, οὐδὲ ἀρετῇ δοκιμάζων, ἀλλά τῇ φύσει συνάπτων» (ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας). Τό ὅτι ὁ ἐμπερίστατος ἄλλος εἶναι ὁ συνάνθρωπός σου εἶναι ἀρκετό γιά νά τόν θεωρήσεις «πλησίον» σου.

«Πλησίον» ὅχι στά λόγια, ἀλλά στήν πράξη

Φυσικά ἔνα τέτοιο γνήσιο πλησίασμα στόν ἄλλο δέν μπορεῖ νά περιορίζεται μόνο σέ λόγια τοῦ τύπου «ύπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καί χορτάζεσθε», χωρίς νά δώσει κανείς «τά ἐπιτήδεια τοῦ σώματος» (Ιακ. 2,16). Γιά νά

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ι' 25-37)

Τό πρόσωπο τοῦ πλησίου

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πᾶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ξῆσῃ. Ὁ δέ, θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Υπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Τερούσαλήμ εἰς Τεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγάς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανή τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ Τερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἴδων αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. Ὄμοίως δὲ καὶ Λευίτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἴδων, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἥλθε κατ’ αὐτὸν, καὶ ἴδων αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ, τι ἄν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν, πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; Ὁ δὲ εἶπεν Ο ποιήσας τὸ ἔλεος μετ’ αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὅμοιώς.

γίνεις πλησίον στόν ἄθλιον, χρειάζεται νά βγεις ἀπό τό βόλεμά σου καί ἀπό τό πρόγραμμά σου, τό όποιο θά ἔθελες ὅλοι καί ὅλα νά τό ύπορετοῦν. Ἰσως παραστεῖ ἀνάγκη καί νά διανυκτερεύσεις στό «πανδοχεῖο», όπου ἔφερες τόν ἀδελφό γιά περίθαλψη. Καί ἵσως νά μή φτάσουν τά δύο δηνάρια καί νά χρειαστεῖ νά «προσδαπανήσεις» ἀρκετά γιά τίν αποθεραπεία του.

Ο Ντοστογέφσκι στούς «Ἀδελφούς Καραμάζωφ», καταγγέλλοντας τό ὅχι σπάνιο σύμπτωμα γενικῆς ἀγαποθογίας, χωρίς ὅμως διάθεσην ἐμπρακτης καί θυσιαστικῆς προσφορᾶς στόν πλησίον, παρουσιάζει κάποιον γιατρό νά λέει: «Ἐγώ ὅσο περισσότερο ἀγαπῶ τίν ἀνθρωπότητα γενικά, τόσο λιγότερο ἀγαπῶ τόν κάθε ἀνθρωπο κωριστά. Στίς ὀνειροπολήσεις μου συχνά λαχταρῶ μέχρι πάθους νά ἔχυπορετήσω τίν ἀνθρωπότητα. Ὁμως δέν μπορῶ οὕτε δυό μέρες νά ζήσω στό ἴδιο δωμάτιο μέ ἄθλιον ἀνθρωπο. Μόλις βρεθεῖ κάποιος κοντά μου, νιώθω πώς μοῦ πληγώνει τίν ἀτομικότητά μου καί μοῦ περιορίζει τίν ἐλευθερία μου. Μπορῶ μέσα σέ ἔνα είκοσιτετράωρο νά μισήσω καί τόν πιό καλό ἀνθρωπο, ἄθλιον γιατί τρώει ἀργά, ἄθλιον γιατί ἔχει συνάχι καί σκουπίζει συνεχῶς τή μύτη του. Γίνομαι –δέν ξέρω πῶς– ἐκθρός τῶν ἀνθρώπων, μόλις οι σχέσεις μας γίνουν κάπως στενότερες. Μά γι’ αὐτό, ὅσο περισ-

Μετάφραση της Εύαγγελικής περικοπῆς

Ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ἔνας νομικός πλοσίασε τὸν Ἰησοῦν μὲν τὸν σκοπόν νά τὸν πειράξῃ καὶ τοῦ εἶπε, «Διδάσκαλε, τί νά κάνω διά νά κληρονομήσω ζωῆν αἰώνιον;». Αὐτός δέ τοῦ εἶπε, «Εἰς τὸν νόμον τί εἶναι γραμμένον; Τί διαβάζεις;». Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, «Νά ἀγαπήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου μέν ὅλην τὴν καρδιά σου καὶ μέν ὅλην τὴν ψυχήν σου καὶ μέν ὅλην τὴν δύναμίν σου καὶ μέν ὅλην τὴν διάνοιά σου καὶ τὸν πλοσίον σου ὅπως τὸν ἑαυτόν σου». «Ὄρθα ἀποκρίθηκε», εἶπε ὁ Ἰησοῦς, «κάνε αὐτό καὶ θά ζήσῃς». Ἐκεῖνος ὅμως πῆθελε νά δικαιώσῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ εἶπε εἰς τὸν Ἰησοῦν, «Καί ποιός εἶναι ὁ πλοσίον μου;». Ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε, «Κάποιος κατέβαινε ἀπό τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱερικῶν καὶ ἐπεσε σέ ληστάς, οἱ ὄποιοι ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν καὶ τὸν ἐτραμάτισαν, ἔψυχαν καὶ τὸν ἄφοσαν μισοπεθαμένον. Κατά σύμπτωσιν ἔνας ἱερεὺς κατέβαινε εἰς τὸν δρόμον ἑκεῖνον ἀλλ’ ὅταν τὸν εἶδε, ἐπέρασε ἀπό τὸ ἀπέναντι μέρος. Ὄμοίως καὶ ἔνας Λευΐτης, ὅταν ἔφθασε εἰς τὸν τόπον καὶ τὸν εἶδε, ἐπέρασε ἀπό τὸ ἀπέναντι μέρος. Ἔνας ὅμως Σαμαρείτης, ἐνῷ ἐβάδιζε, ἔφθασε κοντά του καὶ ὅταν τὸν εἶδε, τὸν σπλαγχνίσθηκε. Τὸν ἐπλοσίασε, ἔδεσε τὰ τραύματά του, ἀφοῦ τὰ ἄλειψε μέ λάδι καὶ κρασί, τὸν ἀνέβασε εἰς τὸ δικό του ζῶον καὶ τὸν ἔφερε εἰς ἓνα ξενοδοχεῖον καὶ τὸν περιποιήθηκε. Ὅταν ἔψυχε, τὸν ἐπομέννην ἡμέραν, ἐβγαλε δύο δηνάρια καὶ τὰ ἔδωκε εἰς τὸν ξενοδόχον καὶ τοῦ εἶπε, «Περιποιήσου τὸν καὶ ὅ,τι δύποτε δαπανήσῃς ἐπί πλέον, ἔγω θά σου τὸ ἀποδώσω ὅταν ἐπιστρέψω». Ἀπό τούς τρεῖς αὐτούς ποιός σοῦ φαίνεται ὅτι ἔγινε πλοσίον εἰς ἑκεῖνον πού ἐπεσε εἰς τούς ληστάς;». Ἐκεῖνος δέ εἶπε, «Αὐτός πού τοῦ ἔδειξε τὴν εὔσπλαγχνίαν». Καί ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε, «Πίγανε καὶ κάνε καὶ σύ τὸ ἵδιο».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Αρχιμ. Εὐ. Ἀντωνίادου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

σότερο μισῶ ὄρισμένους ἀνθρώπους προσωπικά, τόσο πιό φλογερά ἀγαπῶ τὴν ἀνθρωπότητα στὸ σύνολό της».

«Οὐκ ἐκ Σαμαρείας, ἀλλ’ ἐκ Μαρίας»

Στό πρόσωπο τοῦ καθοῦ Σαμαρείτη ἡ ἀληθιγορική πατερική ἐρμηνεία ἀναγνωρίζει τὸν Χριστό. Αὐτή τὴν ἐρμηνεία ἀκολουθοῦν καὶ οἱ θεραπαινίδες τῆς ἐκκλησιαστικῆς πλατείας, ὑμνογραφία καὶ ἀγιογραφία, χορταίνοντας τὸν νοῦ καὶ τίς αἰσθήσεις μας μέ θρεπτικότατους καρπούς. Ὁ Χριστός, ὁ ὄποιος γιά ἄλλους λόγους κατηγορήθηκε ἀπό τούς Ἰουδαίους ὅτι εἶναι «Σαμαρείτης», δέν ἀνέχθηκε ἀπλῶς... τὸ «συνάχι» μας ἀλλά –κατά τὸν προφήτη Ἡσαΐα– «τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν». Καί ἀφοῦ ὁ ἵερεας καὶ ὁ πιευΐτης, δηλαδή ὁ Μωσαϊκός νόμος καὶ οἱ προφῆτες, δέν μπόρεσαν νά θεραπεύσουν τὴν καταπληγωμένη ἀπό τούς δαιμονες ἀνθρώπινη φύση μας, ἥλθε ὁ “ἴδιος «ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος» καὶ μᾶς βρῆκε πραγμα-

11 Νοεμβρίου 2018: KYPIAKH Η' ΛΟΥΚΑ

Μνvā († 304). Βίκτωρος (β' αι.) καὶ Βικεντίου διακόνου († 304) μαρτύρων.

Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Στουδίτου.

*Hxos: βαρύς – Ἐωθινόν: Β' – Ἀπόστολος: Β' Κορ. δ' 6-15 – Εὐαγγέλιον: Λκ. ι' 25-37.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ KYPIAKH: 18 Νοεμβρίου, Θ' Λουκᾶ.

Ἀπόστολος: Ἐφεσ. δ' 1-7 – Εὐαγγέλιον: Λκ. ιβ' 16-21.

τικά «ήμιθανεῖς». Καί ἀφοῦ πρῶτα καθάρισε τά τραύματά μας μέ «ἔθαιον καὶ οἶνον», δηλαδὴ μέ τὴν ἴηφρότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐστηρότητα τῆς διδασκαλίας του, τά ἔδεσε μέ τά θεραπευτικά δεσμά τῶν ἐντολῶν του. Μετά, ὅχι ἀπλῶς μᾶς ἀνέβασε «ἐπὶ τὸ ἵδιον ὑποζύγιον», ἀλλὰ «μᾶς φορτώθηκε» στό Σῶμα του, ἡ μᾶλλον κάτι ἀσύγκριτα ἀνώτερο: καταδέχθηκε νά μᾶς κάνει μέλη τοῦ Σώματός του.

Ἐτσι μᾶς ἔφερε στό «πανδοχεῖο», πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία του. Σ' αὐτήν καὶ στούς προεστῶτες της, ἀγίους ἀποστόλους καὶ τούς διαδόχους τους, μᾶς ἐμπιστεύθηκε ἀφήνοντας κατ' ἄρχον γιά «ξέοδα θεραπείας», ως «δύο δονάρια», τὴν Παιδιά καὶ τὴν Καινή Διαθήκη. Αὐτὸν τὸν πλοῦτο οἱ ἀγιώτατοι ποιμένες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, κατά τὸν ἄγιο Κύριλλο, «μετά πόνων καὶ ἰδρώτων ἐπιλάτυναν καὶ νῦξισαν»· καί, ὅπου χρειάστηκε, «οἴκοθεν προσεδαπάνησαν», δηλαδὴ ἀσκησαν μέ προσωπική εὐθύνη ποιμαντική οἰκονομία, ὥστε ἡ θεραπεία μας νά εἶναι ἀποτελεσματική. Καὶ τὴν τελευταία ἡμέρα, πού θά ἐπανέλθει ὁ Δεσπότης, «ἀποδώσει πᾶσι τάς ἀμοιβάς» ἀπό τό ἀνεξάντητο ταμεῖο τοῦ ἐλέους του. Ὅτως, πῶς νά μήν εἶναι ἀνεξάντητο, ἀφοῦ Αὔτος, ὁ Κύριος τοῦ Πανδοχείου, εἶναι –κατά τὸν ὑμνωδό– «ὁ τοῖς ἥποις καὶ τῇ πλογῇ τό Σῶμα τραυματισθείς ἐκουσίως διά ἀμαρτίας ἀνθρώπων, καὶ τὴν κοινήν τελέσας διά Σταυροῦ σωτηρίαν ἐν Ἱερουσαλήμ».

Ἄρχιμ. Β. Λ.

Παρακαλούμεντε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ KYPIOY»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναό Ἀγίας Ειρήνης (όδ. Αιόλου) Ἀθήνα. Προγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ.

«ΦΩΝΗ KYPIOY», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἱασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Υπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέφεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ KYPIOY» σ' δλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr